

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muutoksella poistettaisiin lääkärien ja hammaslääkärien kaksoislaillistusmenettely. Ehdotuksen mukaan lääkäreille ja hammaslääkäreille myönnettäisiin lääkärin ja hammaslääkärin koulutuksen suorittamisen perusteella laillistus, jonka nojalla lääkäreillä ja hammaslääkäreillä on oikeus harjoittaa ammattiaan itsenäisesti. Uudistuksella pyritään yksinkertaistamaan laillistusmenettelyä ja yhdenmukaistamaan sitä niin kansallisella kuin eurooppalaisellakin tasolla.

Perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen suorittaminen täyden laillistuksen edellytyksenä poistuisi. Ehdotuksen mukaan perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen nimi muutettaisiin yleislääketieteen erityiskoulutukseksi ja sen suorittaminen olisi edellytys oikeudelle toimia sairausvakuutuksen piirissä Euroopan Unionin muissa jäsenvaltioissa kuin Suomessa. Sisällöltään yleislääketieteen erityiskoulutus vastaisi perusterveydenhuollon lisäkoulutusta. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittamisesta tehtäisiin merkintä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin Terhikkiin. Erillistä yleislääkärin laillistusta yleis-

lääketieteen erityiskoulutuksen perusteella ei myönnettäisi.

Ehdotukseen sisältyy myös yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain muutos, jonka mukaan lääkärin ja hammaslääkärin olisi ennen palvelujen tarjoamista itsenäisenä ammatinharjoittajana tehtävä aluehallintovirastolle ilmoitus, joka sisältäisi selvityksen käytännön kokemuksesta.

Lisäksi ehdotukseen liittyy terveydenhuoltolakiin tehtävä muutos, jonka mukaan erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäritutkinnon sisältämästä yhdeksän kuukauden terveyskeskuskoulutuksesta aiheutuvista kustannuksista maksetaan valtion varoista korvausta kunnalle ja kuntayhtymälle siltä osin, kuin koulutus täyttää ehdotetut laadulliset kriteerit.

Ehdotukseen liittyy lisäksi yliopistolain 40 §:n muutos, jonka perusteella hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon tavoitteellinen suorittamisaika pitenee viiteen ja puoleen vuoteen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2011, paitsi yliopistolain muutos 1 päivänä elokuuta 2011.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 NYKYTILA.....	4
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
Terveys­huollon ammattihenkilöistä annettu laki.....	4
Yksityisestä terveydenhuollosta annettu laki.....	5
Terveys­huoltolaki.....	5
Yliopistolaki.....	5
1.2 Kansainvälinen kehitys ja Euroopan unionin lainsäädäntö.....	5
1.3 Nykytilan arviointi.....	6
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	6
2.1 Tavoitteet.....	6
2.2 Keskeiset ehdotukset.....	6
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	7
Lääkärit.....	7
Hammaslääkärit.....	8
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	8
3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	9
Vaikutukset lääketieteen lisensiaattien perustutkinnon jälkeiseen kouluttautumiseen ja työn tarjontaan.....	9
Vaikutukset hammaslääketieteen lisensiaattien perustutkinnon jälkeiseen kouluttautumiseen ja työn tarjontaan.....	9
Vaikutukset hammaslääketieteen opiskelijoihin.....	10
4 ASIAN VALMISTELU.....	10
4.1 Valmisteluvaiheet.....	10
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	11
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	11
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	11
1.1 Terveys­huollon ammattihenkilöistä annettu laki.....	11
1.2 Terveys­huoltolaki.....	12
1.3 Laki yksityisestä terveydenhuollosta.....	13
1.4 Yliopistolaki.....	13
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	13
3 VOIMAANTULO.....	13
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	14
LAKIEHDOTUKSET.....	15
Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta.....	15
Laki terveydenhuoltolain 60 ja 65 §:n muuttamisesta.....	18
Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 9 a §:n muuttamisesta.....	20
Laki yliopistolain 40 §:n muuttamisesta.....	21

LIITE	22
RINNAKKAISTEKSTIT	22
Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta.....	22
Laki terveydenhuoltolain 60 ja 65 §:n muuttamisesta.....	29
Laki yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 9 a §:n muuttamisesta	31
Laki yliopistolain 40 §:n muuttamisesta.....	32

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun laki

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994, jäljempänä ammattihenkilölaki) ja asetuksen (564/1994, jäljempänä ammattihenkilöasetus) tarkoituksena on edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua. Potilasturvallisuuden ja potilaan oikeussuojan vuoksi on tärkeää, että terveydenhuollossa toimiva henkilöstö on asiantuntevaa ja ammattitaitoista. Lain tarkoituksen toteutuminen edellyttää, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan edellyttämä koulutus, muu riittävä ammatillinen pätevyys ja ammattitoiminnan edellyttämät muut valmiudet.

Ammattihenkilölain 2 §:n mukaan laillistettu ammattihenkilö on oikeutettu toimimaan asianomaisessa ammatissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä. Lääkäri ja hammaslääkäri ovat ammattihenkilöläisä tarkoitettuja ammattihenkilöitä, joten lääkärin tai hammaslääkärin ammatin harjoittaminen ja lääkärin tai hammaslääkärin ammatinimikkeen käyttö edellyttää ammattihenkilölain mukaista laillistusta.

Ammattihenkilölain 4 §:ssä säädetään lääkäreiden ja hammaslääkäreiden osalta kaksiportaisesta laillistusmenettelystä. Ensimmäinen laillistus antaa rajoitetun oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä tai hammaslääkärinä, kun taas toinen laillistus antaa täydet oikeudet toimia laillistettuna lääkärinä tai hammaslääkärinä. Muut ammattihenkilöläisissä mainitut laillistetut terveydenhuollon ammattihenkilöt laillistetaan peruskoulutuksen perusteella.

Lääkärin peruskoulutuksen perusteella Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto myöntää lääkärille oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä kyseistä ammattia itse-

näisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun lääkärin tai hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettussa terveydenhuollon toimintayksikössä tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 24 §:ssä tarkoitettussa sosiaalihuollon toimintayksikössä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto myöntää oikeuden harjoittaa yleislääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä lääkärille, joka on suorittanut lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen tai sitä vastaavan valtioneuvoston asetuksella säädetyn koulutuksen Suomessa. Vastaavasti oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä myönnetään hammaslääkärille, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksella säädetyn käytännön palvelun Suomessa.

Lääkärien perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta säädetään opetusministeriön asetuksessa perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta (1435/1993) ja hammaslääkärien käytännön palvelusta säädetään sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 6 §:ssä (412/2010).

Perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen luettavasta ajasta tulee lääkärin suorittaa vähintään yhdeksän kuukautta terveystieteiden lääkärin tehtävissä palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään lääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena.

Käytännön palvelun suorittaminen edellyttää hammaslääkärin tehtävässä hammaslääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena toimimista vähintään yhdeksän kuukauden ajan. Tästä ajasta vähintään kuusi kuukautta tulee olla käytännön palvelua terveystieteiden hammaslääkärin tehtävissä palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään.

Erikoislääkäritutkinnosta annetun asetuksen mukaan lääkäreiden perusterveydenhuol-

lon lisäkoulutuksen ja siihen sisältyvän yhdeksän kuukauden terveystieteiden palvelun voi lukea hyväksi erikoislääkärikoulutukseen.

Yksityisestä terveydenhuollosta annettu laki

Yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 2 §:n 3 momentin mukaan itsenäisellä ammatinharjoittajalla tarkoitetaan sellaista terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua terveydenhuollon ammattihenkilöä, joka harjoittaa itsenäisesti ammattiaan. Perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen tai käytännön palvelun suorittanut ja sen perusteella toisen laillistuksen saanut lääkäri tai hammaslääkäri on ammattihenkilölain 4 § 2 momentin mukaisen laillistuksen nojalla oikeutettu harjoittamaan ammattiaan itsenäisesti.

Lain 9 a §:n mukaan itsenäisen ammatinharjoittajan tulee tehdä kirjallinen ilmoitus toiminnastaan aluehallintovirastolle ennen kuin hän antaa terveyden- tai sairaanhoidon palveluja. Ilmoituksesta on käytävä ilmi henkilön nimi, henkilötunnus, puhelinnumero, yhteystiedot, koulutus, nimi tai toiminimi, jolla toimintaa harjoitetaan, annettavat palvelut ja palvelujen antamispaikka, tietorekisteröitymisestä ennakkoperintärekisteriin, potilasasiakirjojen säilyttämispaikka sekä toiminnan aloittamispäivä.

Terveydenhuoltolaki

Esitys terveydenhuoltolaiksi (HE 90/2010) annettiin eduskunnalle 11.6.2010 ja eduskunta hyväksyi lain 8.12.2010. Terveydenhuoltolain 60 §:n 3 momentissa säädetään lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta tai siihen rinnastettavan koulutuksen ja hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta palvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta muulle terveydenhuollon yksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle sekä ulkomailla perustutkinnon suorittaneilta eräissä tapauksissa edellytetyistä palvelusta. Sisällöllisesti säännös vastaa erikoissairaanhoitolain 47 a §:n 3 momenttia.

Terveydenhuoltolain 65 §:n 2 momentissa säädetään terveydenhuoltohenkilökunnan koulutuksesta ja terveydenhuoltoalan tutki-

muksesta huolehtivalla yliopistolla ja muulla sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksen järjestäjällä olevasta oikeudesta käyttää sairaanhoitopiirin kuntayhtymän sairaaloita ja erillisiä toimintayksiköitä muunkin kuin 65 §:n 1 momentissa tarkoitettua terveydenhuoltoalan koulutus- ja tutkimustoiminnan järjestämiseen sen mukaan kuin siitä sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja koulutus- ja tutkimustoimintaa harjoittavan koulutuksen järjestäjän kesken sovitaan.

Yliopistolaki

Yliopistolain (558/2009) 40 §:ssä säädetään alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteellisista suorittamisajoina. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa tavoitteellinen suorittamisaika on kaksi lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja viisi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa.

1.2 Kansainvälinen kehitys ja Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston ammattipätevyyden tunnustamisesta antaman direktiivin 2005/36/EY (Ammattipätevyysdirektiivi) mukaan jäsenvaltion on tunnustettava unionin kansalaisen toisessa jäsenvaltiossa hankkima koulutus tai ammattipätevyys, jos jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaan ammatin harjoittajalta tai työntekijältä vaaditaan määrättyä koulutusta tai ammattipätevyyttä. Tunnustaminen antaa unionin kansalaiselle oikeuden harjoittaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa samaa ammattia, johon hänellä on pätevyys kotijäsenvaltiossaan.

Lääkäreiden ja hammaslääkäreiden osalta sovelletaan automaattista tunnustamisjärjestelmää, joka on ammattipätevyysdirektiivin liitteessä mainittujen tutkintojen automaattisen tunnustamisen periaatteeseen perustuva järjestelmä. Kunkin jäsenvaltion on direktiivin mukaan tunnustettava muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, jotka antavat oikeuden ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa lääkärin peruskoulutuksen saaneena lää-

kärinä tai erikoislääkärinä. Ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti jäsenvaltioiden on hyväksyttävä yleislääkärin ammatin harjoittajana sosiaaliturvajärjestelmänsä piirissä lääkärit, jotka ovat toisessa jäsenvaltiossa suorittaneet direktiivin 27 artiklassa säädetyn yleislääketieteen erityiskoulutuksen.

Euroopan unionin jäsenvaltioista Suomi on ainoa valtio, jossa lääkärit ja hammaslääkärit laillistetaan kahteen kertaan. Muissa jäsenvaltioissa lääkärit ja hammaslääkärit saavat laillistuksen joko peruskoulutuksen suorittamisen perusteella tai peruskoulutuksen jälkeen suoritettavan harjoittelujakson jälkeen. Itävaltalaisen tutkimuksen mukaan 13 Euroopan unionin jäsenvaltiota myöntää lääkäreille laillistuksen lääketieteen peruskoulutuksen suorittamisen perusteella.

Pohjoismaiden välillä on tehty sopimus eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla (SopS 1—2/1994). Pohjoismaainen sopimus perustuu oikeuksien tunnustamiseen eikä ammattipätevyysdirektiivin lailla ammattipätevyden tunnustamiseen.

1.3 Nykytilan arviointi

Ammattihenkilölain mukainen kaksiportainen laillistusjärjestelmä, jossa yhdistetään toisaalta laillistus tietyin rajoituksin peruskoulutuksen perusteella sekä toisaalta varsinaisen laillistuksen ensimmäisen laillistuksen jälkeen suoritettavan lisäkoulutuksen perusteella, koskee ainoastaan lääkäreitä ja hammaslääkäreitä. Muut ammattihenkilölaissa mainitut laillistetut terveydenhuollon ammattihenkilöt laillistetaan peruskoulutuksen perusteella.

Kaksiportaisen laillistusjärjestelmän ja siihen sisältyvän lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen ja hammaslääkärin käytännön palvelun on katsottu vahvistavan lääkärin ja hammaslääkärin käytännön osaamista ja sitä kautta edistävän potilasturvallisuutta. Perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen ja käytännön palveluun sisältyvää terveyskeskuspalvelua on pidetty koulutuksellisesti erityisen tärkeänä, sillä sen on katsottu

antavan tarpeellista kokemusta sosiaali- ja terveystalouden järjestelmän kokonaisuudesta.

Kaksiportainen laillistusjärjestelmä on kuitenkin hallinnollisesti liian raskas ja ammattipätevyysdirektiivin automaattisen tunnustamisjärjestelmän taustaa vasten vaikeasti ymmärrettävä. Muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa ei ole osalaillistusta lukuun ottamatta (provisional registration, joka antaa oikeuden toimia Foundation Programmen toimintayksiköissä). Hallinnollista lisätyötä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle on tuottanut erillisten selvitysten laatiminen jäsenvaltioiden viranomaisille koskien perusterveydenhuollon lisäkoulutusta suorittavien lääkärin ja käytännön palvelua suorittavien hammaslääkärin oikeuksia.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa sääntelyä ja viranomaismenettelyä laillistuksen osalta. Yksinkertaisemman laillistussääntelyn tavoitteena on poistaa Suomessa koulutuksen saaneiden lääkäreiden ja hammaslääkäreiden ammattipätevyden tunnustamista toisissa EU-maissa hankaloittava kaksoislaillistusjärjestelmä. Esityksen tavoitteena on myös huomioida potilasturvallisuus silloin, kun lääkäri tai hammaslääkäri harjoittaa ammattiaan itsenäisenä ammatinharjoittajana.

2.2 Keskeiset ehdotukset

Laillistuksen edellytykseksi säädettäisiin lääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittaminen, ja perusterveydenhuollon lisäkoulutus laillistuksen edellytyksenä poistettaisiin. Asetuksella säädettävän yleislääketieteen erityiskoulutuksen sisältö ja kesto olisivat samat kuin lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta annetun asetuksen (1435/1993) mukaisen perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen

suorittaminen edellyttäisi laillistusta ja lääkäri toimisi erityiskoulutusta suorittaessaan laillistettuna lääkärinä. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittamisesta tehtäisiin merkintä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin Terhikkiin. Erillistä laillistusta yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittamisesta ei myönnettäisi. Yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädettäisiin tarkemmin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa asetuksessa, johon ehdotetaan tehtäväksi myös muita lain muutoksista johtuvia teknisluonteisia muutoksia.

Hammaslääkäreiden osalta kaksoislaillistuksen poisto ja laillistus suoritettuna tutkinnon perusteella edellyttää yliopistolain (558/2009) 40 §:ssä tarkoitetun hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoajan pidentämistä ja tutkintoon sisällytettävän syventävän käytännön harjoittelun lisäämistä, mitä kautta taataan käytännön osaaminen hammaslääkäreillä käytännön palvelun poistuessa. Syventävä käytännön harjoittelu tulee käytännön palvelun tavoin suorittaa palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään. Syventävän käytännön harjoittelun suorittaminen palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään varmistaa terveyskeskuksen ja hammaslääkärin eri toiminta-alueisiin tutustumisen, kokonaiskuvan saamisen potilaan hoidosta ja sen jatkuvuudesta, hoidon porrastuksesta ja hoitoa tukevasta konsultaatiomahdollisuuksista sekä moniammatillisesta yhteistyöstä ja moniammatillisen tiimin johtamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 9 a §:ään tehtäväksi lisäys, jonka mukaan aluehallintovirastolle tehtävään kirjalliseen ilmoitukseen tulee sisältyä lääkärin tai hammaslääkärin selvitys käytännön kokemuksesta.

Eduskunnan 8 päivänä joulukuuta 2010 hyväksymän terveydenhuoltolain 60 §:n 2 momenttia muutettaisiin niin, että erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvän yhdeksän kuukauden pituisen terveyskeskuskoulutuksesta aiheutuneista kustannuksista suoritetaan korvaus valtion varoista vain siltä osin, kuin koulutus täyttää

momentissa säädetyt laadulliset kriteerit. Koulutuksessa olisi huolehdittava siitä, että terveyskeskuskoulutusta suorittava lääkäri tai hammaslääkäri perehtyy riittävästi terveyskeskuksen sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon eri toiminta-alueisiin ja yhteistyöhön. Koulutettavalle on nimettävä ohjaaja, jonka tulee olla palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään. Lisäksi perusterveydenhuollon toimintayksikön tulee toteuttaa ohjausta ehdotetun terveydenhuoltolain 8 §:n 3 momentissa mainitun laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Eduskunnan 8 päivänä joulukuuta 2010 hyväksymän terveydenhuoltolain 60 §:n 3 momenttia muutettaisiin niin, että valtion varoista maksettaisiin korvausta paitsi hammaslääkärin käytännön palvelusta aiheutuvista kustannuksista, myös perustutkintoon kuuluvasta syventävästä käytännön harjoittelusta aiheutuneista kustannuksista. Perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta tai siihen rinnastettavasta koulutuksesta maksettaisiin edelleen korvauksia valtion varoista sairaanhoitopiiriä tai terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle. Perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen rinnastetaan yleislääketieteen erityiskoulutus. Terveydenhuoltolain 65 §:ään esitetään lisättäväksi yliopiston oikeus käyttää perusterveydenhuollon toimintayksikön tiloja erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäritutkintoon sisältyvän yhdeksän kuukauden pituiseen terveyskeskuskoulutukseen.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Lääkärit

Nykykäytännössä lähes kaikki lääkärit suorittavat perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen. Lisäkoulutus on voitu hyväksyä osaksi erikoislääkärikoulutusta. Jos erikoistuvien osuus lääkäreistä pysyy samana, myös yhdeksän kuukauden terveyskeskusharjoittelun osana erikoislääkärikoulutusta suorittavien määrä pysyy samana. Täten uudistuksella ei

pitäisi olla merkittäviä kustannusvaikutuksia, eikä myöskään vaikutusta lääkäreiden työvoimakustannusten ja perustutkinnon jälkeisen koulutuksen rahoitukseen, mukaan lukien ehdotetun terveydenhuoltolain 60 §:n mukaiset valtion korvaukset (niin sanotut EVO-korvaukset). Jos uudistuksen seurauksena ehdotuksen mukaisen yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittajien määrä on pienempi kuin aiemmin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen suorittaneiden määrä, vähentää tämä hallinnollisen työn määrää yliopistoissa sekä Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa. Kaikkia mahdollisia kustannusvaikutuksia on kuitenkin vaikea ennakolta arvioida.

Hammaslääkärit

Uudistus vaikuttaa hammaslääkäreiden työvoimakustannusten rahoitukseen ehdotetun terveydenhuoltolain 60 §:n mukaisten valtion korvausten (niin sanotut EVO-korvaukset) osalta. Perusterveydenhuollon harjoittelun lyheneminen yhdeksästä kuuteen kuukauteen vähentää valtion suorittamien EVO-korvausten määrää. Muutoksen vaikutusta arvioitaessa on huomioitava, että osa käytännön palvelusta voidaan suorittaa nykyään yksityisen palveluntuottajan alaisuudessa. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan enintään 20 prosenttia hammaslääkäreistä suorittaa osan (maksimissaan 3 kuukautta) käytännön palvelusta yksityisellä sektorilla. Näistä kuukausista ei makseta EVO-korvausta. Tämä vähentää EVO-kuukausien määrää enintään seitsemän prosenttia verrattuna siihen tilanteeseen, jos nykymuotoinen käytännön palvelu tehtäisiin pelkästään julkisen sektorin työnantajilla. Kokonaisuudessaan perusterveydenhuollon harjoittelun lyheneminen kolmella kuukaudella vähentäisi valtion maksamien EVO-korvausten määrää arviolta 30 prosenttia. EVO-korvausten väheneminen kasvattaa välillisesti työnantajan rahoitusosuutta työvoimakustannuksista. Kaksolaillistuksen poistamista keskeisempi muutostekijä tulee jatkossa olemaan opiskelijamäärien kasvu, joka nostaa tulevana vuosi-

na valmistuneiden hammaslääkäreiden ja valtion suorittamien EVO-korvausten määrää.

Uudistuksen kohdalla on tärkeää huomata, että harjoittelukuukausien määrään perustuva EVO-korvausta maksetaan vain kuuden kuukauden mittaisen syventävän käytännön harjoittelun ajalta, ei muuhun perustutkinnon aikana suoritettavaan kliiniseen harjoitteluun. Uudistus ei vaikuta hammaslääkärikoulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen lukumäärän perusteella yliopistoille maksettaviin kertakorvauksiin.

Uudistus voi vähentää hammaslääketieteen opiskelijoille maksettavan opintotuen määrää. Tarkkaa vaikutusta ei pysty arvioimaan ennalta, mutta karkeasti arvioiden vaikutus yhtä opiskelijaa kohti on noin 1 000—2 000 euroa vuoden 2010 opintotuen tasossa. Jos valmistuvia hammaslääketieteen lisensiaatteja on vuodessa noin sata, olisi kokonaisvaikutus välillä 100 000—200 000 euroa.

Yliopistojen opetus- ja kulttuuriministeriölle toimittaman arvion mukaan uudistuksella ei kuitenkaan ole suoranaista kustannusvaikutuksia yliopistoille. Yliopistojen selvityksen mukaan opintosuoritusten seurantaohjelmaan tehtävillä pienillä muutoksilla voidaan seurata syventävän käytännön harjoittelun suorittamista. Opiskelijat hakeutuvat jatkossa itsenäisesti syventävän käytännön harjoittelun suorituspaikkakunnille kuten tähänkin asti. Yliopistoilla on hoitoharjoittelun määrällinen ja laadullinen seurantavastuu, käytännön harjoittelun ohjausvastuu on terveyspalvelujärjestelmällä.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esitys yksinkertaistaisi lääkäreiden ja hammaslääkäreiden laillistukseen liittyvää Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston hallinnollista työtä. Erityisesti hammaslääkäreiden käytännön palvelun muuttuminen tutkinnon sisäiseksi vähentäisi yksittäisten palvelutodistusten läpikäymistä keskusvirastotasolla.

Esityksen edellyttämä Terhikki-rekisterin sähköisen tiedonsiirron kehittäminen toteutetaan tehostamalla yliopistojen ja Sosiaali- ja

terveysalan lupa- ja valvontaviraston välistä tiedonsiirtoa.

Esityksellä ei ole vaikutuksia Pohjoismaiden välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla (SopS 1—2/1994) tehdyn sopimuksen soveltamiseen.

3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Vaikutukset lääketieteen lisensiaattien perustutkinnon jälkeiseen kouluttautumiseen ja työn tarjontaan

Sosiaali- ja terveysministeriön teettämän kyselytutkimuksen Lääkäri 2008 mukaan 95 prosenttia nuorista lääkäreistä on suorittanut, on suorittamassa tai aikoo suorittaa erikoistumisopinnot. Tämän tiedon perusteella nykyisessä järjestelmässä vain pieni osa lääkäreistä suorittaa pelkän perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen tai ei lainkaan suorita toiseen laillistukseen tarvittavia opintoja. Näin ollen, jos erikoistuvien osuus nuorista lääkäreistä pysyy jatkossakin suurena ja erikoislääkärikoulutuksen sisältö ei muutu ratkaisevasti, kaksoislaillistuksen poistamisella ei ole huomattavaa vaikutusta lääkärin perustutkinnon jälkeiseen koulutukseen ja työmarkkinoille siirtymiseen.

Uudistus saattaa vähentää niiden lääkäreiden määrää, jotka suorittavat pelkän yleislääketieteen erityiskoulutuksen (nykyinen perusterveydenhuollon lisäkoulutus), koska sitä ei enää tarvittaisi täyden laillistuksen saamiseen. Näiden lääkäreiden nykyisestä osuudesta ei ole saatavilla tarkkaa tietoa, mutta sen voidaan olettaa olevan muutamia prosentteja valmistuvista lääketieteen lisensiaateista. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittamisen mahdollisella vähenemisellä tässä joukossa ei pitäisi olla merkittävää vaikutusta kokonaisuuden kannalta.

Uudistuksen jälkeen lääketieteen lisensiaateilla olisi oikeus itsenäiseen ammatinharjoittamiseen heti perustutkinnon jälkeen. Tämä voisi mahdollisesti lisätä vastavalmistuneiden lääkäreiden työskentelyä yksityisellä sektorilla, koska heidän ei tarvitsisi tehdä perusterveydenhuollon lisäkoulutusta täyden

laillistuksen saamiseksi. Jos kuitenkin erikoistumisopinnot aloittavien osuus pysyy yhtä suurena kuin nykyään, kaksoislaillistuksen poistaminen tuskin vaikuttaa huomattavasti vastavalmistuneiden päätöksiin siitä, työskentelevätkö he yksityisellä vai julkisella sektorilla.

Uudistuksen jälkeen yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittavat todennäköisesti yleislääketieteeseen erikoistuvat osana erikoistumiskoulutusta sekä osa niistä, jotka eivät suorita erikoistumisopintoja ainakaan pian valmistumisen jälkeen. Viimeksi mainituista on etenkin huomioitava EU-ETA-alueelle töihin aikovat. Ennalta on mahdoton arvioida, kuinka moni suorittaisi jatkossa yleislääketieteen erityiskoulutuksen.

Vaikutukset hammaslääketieteen lisensiaattien perustutkinnon jälkeiseen kouluttautumiseen ja työn tarjontaan

Nykyään käytännössä kaikki hammaslääkärit suorittavat käytännön palvelun suhteellisen pian perustutkinnon jälkeen ja saavat näin täyden laillistuksen. Täten perusterveydenhuollon harjoittelun siirtyminen osaksi lisensiaatin tutkintoa ei liiemmin muuta tilannetta harjoittelun suorittamisen ja työmarkkinoille siirtymisen osalta. Uudessa järjestelmässä kaikkien on suoritettava perusterveydenhuollon syventävä käytännön harjoittelu perustutkinnossa, kun nykyään käytännössä kaikki suorittavat harjoittelun pian perustutkinnon jälkeen.

Hammaslääkäreiden kaksoislaillistuksen poistamisen vaikutusten arviointia vaikeuttaa se, että uudistus tulee voimaan automaattisesti vain uusille opiskelijoille. Näin ollen ensimmäiset hammaslääketieteen lisensiaatit valmistuvat varmuudella uuden järjestelyn mukaisesti vuonna 2017. On kuitenkin mahdollista, että osa nykyisistä opiskelijoista siirtyy uudenmuotoiseen tutkintojärjestelmään. Tämä nopeuttaisi uudistuksen voimaantuloa käytännössä.

Peruskoulutus pitenee puolella vuodella, toisaalta yhdeksän kuukauden mittainen valmistumisen jälkeinen käytännön palvelu poistuu. Kokonaisuudessaan hammaslääkäri saa täyden laillistuksen kolme kuukautta ny-

kyistä nopeammin, mikä nopeuttaa hiukan nuorten hammaslääkäreiden siirtymistä työmarkkinoille.

Uudistuksen jälkeen kuuden kuukauden syventävä käytännön harjoittelu suoritetaan terveyskeskuksessa, mutta harjoittelu toteutuu yliopistojen alaisuudessa. Tämä vahvistaa yliopistojen ja terveyskeskusten yhteistyötä perusterveydenhuollon harjoittelun toteuttamisessa, mikä parantaa harjoittelun koulutuksellista laatua. Lisäksi uuden järjestelyn myötä syventävä käytännön harjoittelu tehdään yhtenäisin käytännöin koko maassa.

Uudistuksen myötä peruskoulutuksen kesto kasvaa, mutta toisaalta täysi laillistus saadaan nopeammin. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon opintopisteiden määrä kasvaa.

Vaikutukset hammaslääketieteen opiskelijoihin

Hammaslääketieteen lisensiaatin koulutus pitenee kuudella kuukaudella. Toisaalta valmistumisen jälkeinen käytännön palvelu poistuu, joten kokonaisuudessaan hammaslääkäri saa täyden laillistuksen kolme kuukautta nykyistä nopeammin.

Uudistus vaikuttaa hammaslääketieteen opiskelijan tuloihin viimeisenä opiskeluvuonna ja valmistumista seuraavina kuukausina. Ensinnäkin, vastavalmistunut hammaslääkäri pääsee kolme kuukautta nopeammin täysin laillistetun hammaslääkäriin palkalle. Vuosien 2010—2011 kunnallisessa työehtosopimuksessa tämä tarkoittaa noin 870 euron lisäystä kuukausipalkkaan kolmen kuukauden ajalta. Toiseksi, syventävän käytännön harjoittelun aikainen palkkaus on matalampi kuin nykyisen käytännön palvelun aikana. Kunnallisen työehtosopimuksen mukainen kuukausipalkka laskee noin 300 euroa kuuden kuukauden ajalta. Näillä kuukausipalkkoilla laskettuna nuori hammaslääkäri voittaa ansiotuloissa noin 800 euroa uudistuksen myötä.

Nämä luvut eivät kuitenkaan anna tarkkaa kuvaa tilanteesta, koska harjoittelun aikainen palkka voi olla korkeampi kuin työehtosopimuksessa sekä nykyisessä että uudessa järjestelmässä. Lisäksi vastavalmistunut hammaslääkäri voi mennä yksityiselle työnanta-

jalle töihin, jolloin palkat eivät vastaa kunnallista työehtosopimusta. Kolmanneksi, uudistus korottaa opiskelijan tuloja viimeisen opiskeluvuoden aikana, mikä vaikuttaa opintotuen saamiseen opintojen viimeisen kalenterivuoden aikana. Opiskelija joutuu maksamaan takaisin opintotukia, joita hän on saanut ennen syventävän käytännön harjoittelun alkamista, jos opintotuen vuosittainen tuloraja ylittyy käytännön harjoittelusta saatavan palkan takia. Tämä vaikutus riippuu monista yksilöllisistä tekijöistä kuten siitä, missä vaiheessa kalenterivuotta syventävä käytännön harjoittelu alkaa, mitkä ovat opiskelijan muut tulot ja onko opiskelija saanut opintotukea viimeisenä opiskeluvuonna. Opiskelija voi menettää opintotuissa enintään 500 euroa kuussa korkeintaan kuudelta kuukaudelta. Toisaalta on mahdollista, ettei saadun opintotuen määrä muutu lainkaan.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 2. päivänä heinäkuuta 2010 erikoislääkärikoulutusryhmän toimikaudeksi 1. päivä elokuuta 2010—31. päivä joulukuuta 2010. Työryhmän tehtävänä oli arvioida lääkäreiden ja hammaslääkäreiden kaksoislaillistuksen vaikutukset palvelu- ja koulutusjärjestelmään, potilasturvallisuuden sekä sairausvakuutusjärjestelmän kannalta ja tehdä arvioonsa perustuen hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus kaksoislaillistuksen poistamiseksi. Työryhmä päätti kokouksessaan 6 päivänä lokakuuta 2010 ehdottaa lääkäreiden kaksoislaillistuksen poistamista niin, että lääkäreille myönnettäisiin hakemuksesta laillistus lääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittamisen perusteella. Hammaslääkäreiden osalta työryhmä päätti ehdottaa kaksoislaillistuksen poistamista niin, että hammaslääkäreille myönnettäisiin hakemuksesta laillistus kuudella kuukaudella pidennetyn hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittamisen perusteella.

Työryhmän lisäksi esitystä on valmisteltu myös pienemmissä valmistelukokouksissa

tiivissä yhteistyössä sidosryhmien edustajien kanssa.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö piti yleisen kuulemistilaisuuden 8 päivänä joulukuuta 2010. Sekä kuulemistilaisuudessa annetut suulliset kommentit että kuulemistilaisuutta

varten lähetetyt kirjalliset lausunnot on huomioitu esitystä laadittaessa.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Ehdotuksessa esitetään muutettavaksi terveydenhuoltolain 60 ja 65 §:ää. Hallituksen esitys terveydenhuoltolaiksi (HE 90/2010) annettiin eduskunnalle 11 päivänä kesäkuuta 2010 ja eduskunta hyväksyi lain 8 päivänä joulukuuta 2010.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettu laki

4 §. *Oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella.* Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta henkilölle, joka on suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin ammattiin johtavan peruskoulutuksen Suomessa, oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Laillistus myönnettäisiin lääkärin ja hammaslääkärin ammattiin johtavan tutkinnon perusteella samalla tavalla kuin muidenkin terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain nojalla laillistettujen terveydenhuollon ammattihenkilöiden kohdalla. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain kohdat, joiden nojalla myönnetään ammattihenkilölle oikeus itsenäisesti harjoittaa laillistetun ammattihenkilön ammattia, muutettaisiin niin, että ammattihenkilölle myönnettäisiin lain nojalla oikeus harjoittaa laillistetun ammattihenkilön ammattia.

Laillistuksen nojalla lääkärit ja hammaslääkärit saavat oikeuden harjoittaa ammattiaan myös itsenäisesti. Itsenäisen ammatin-

harjoittamisen edellytyksistä säädettäisiin edelleen yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990).

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevan lain 3 momenttia.

Pykälän 3 momentissa olisi maininta siitä, että yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Yleislääketieteen erityiskoulutuksen vaatimus perustuu Euroopan neuvoston ja parlamentin antamaan direktiiviin ammattipätevyden tunnustamisesta (2005/36/EY), jonka Suomi on implementoinut ammattipätevyden tunnustamisesta annetulla lailla ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetulla lailla. Yleislääketieteen erityiskoulutus on ammattipätevyden tunnustamisesta annetussa direktiivissä 2005/36/EY käytetty nimitys ja se korvaisi perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen, mutta sen sisältö pysyisi samana. Yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädettäisiin tarkemmin ammattihenkilöasetuksella (564/1994).

6 §. *Oikeus harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia automaattisen tunnustamisen periaatteen nojalla.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston myöntämä oikeus harjoittaa Suomessa yleislääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle poistettaisiin. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntäisi oikeuden harjoittaa lääkä-

rin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettun lääkärin tai hammaslääkärin perustutkinnon.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä yhteisön tunnustamissäännöksissä mainituilla, Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammatin harjoittamiseen. Pykälän sisältö säilyisi muutoin ennallaan.

11 §. *EU- tai ETA-valtion kansalaisen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suorittaman koulutuksen tunnustaminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut kyseiseen ammattiin johtavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on suorittanut hyväksytysti terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 4 §:ssä säädetyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomaisen määräämät mahdolliset lisäopinnot tai kuulustelun.

Pykälän toinen momentti kumottaisiin ja kolmannelta momentista poistettaisiin sana itsenäisesti. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntäisi kolmannen momentin mukaan hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto hyväksymän

vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Pykälän neljännen ja viidennen momentin sisältö säilyisi ennallaan.

24 a §. *Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri.* Pykälän toiseen momenttiin, jossa säädetään keskusrekisteriin merkittävistä tiedoista, ehdotetaan lisättäväksi tieto lääkärin suorittamasta yleislääketieteen erityiskoulutuksesta tai vastaavasta koulutuksesta. Vastaavalla koulutuksella tarkoitetaan muussa EU- tai ETA-valtiossa suoritettua ammattipätevyuden tunnustamisesta annetussa direktiivissä 2005/36/EY tarkoitettua yleislääketieteen erityiskoulutusta.

40 a §. *Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoita sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneita koskevien tietojen ilmoittaminen.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi toinen ja kolmas momentti. Toisessa momentissa säädettäisiin yliopistojen velvollisuudesta ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneiden lääkäreiden nimestä ja henkilötunnuksesta. Kolmannen momentin mukaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto merkitsisi 24 a §:ssä tarkoitettuun rekisteriin muussa EU- tai ETA-valtiossa suoritettua yleislääketieteen erityiskoulutuksen tai sitä vastaavan koulutuksen koulutuksen suorittaneen lääkärin ilmoituksen perusteella. Ilmoituksen on sisällettävä tieto yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneen lääkärin nimestä, henkilötunnuksesta ja suoritetuista opinnoista.

1.2 Terveydenhuoltolaki

60 §. *Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvän yhdeksän kuukauden pituisen terveyskeskuskoulutuksesta aiheutuneista kustannuksista suoritetaan korvaus valtion varoista vain siltä osin, kuin koulutus täyttää momentissa säädetyt laadulliset kriteerit. Koulutuk-

nessa olisi huolehdittava siitä, että terveyskeskuskoulutusta suorittava lääkäri tai hammaslääkäri perehtyy riittävästi terveyskeskuksen sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon eri toiminta-alueisiin ja yhteistyöhön. Suositeltavaa olisi, että koulutettava olisi koulutuksensa aikana palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään. Koulutettavalle on nimettävä ohjaaja, jonka tulee olla palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään. Lisäksi perusterveydenhuollon toimintayksikön tulee toteuttaa ohjausta ehdotetun terveydenhuoltolain 8 §:n 3 momentissa mainitun laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntönpäntöä tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Terveydenhuoltolain 60 §:n 3 momenttia muutettaisiin niin, että valtion varoista maksettaisiin korvausta paitsi hammaslääkärien käytännön palvelusta aiheutuvista kustannuksista, myös perustutkintoon kuuluvasta syventävästä käytännön harjoittelusta aiheutuneista kustannuksista. Perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta tai siihen rinnastettavasta koulutuksesta maksettaisiin edelleen korvauksia valtion varoista sairaanhoitopiiriä tai terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle. Perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen rinnastetaan yleislääketieteen erityiskoulutus.

65 §. *Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja terveyskeskusta ylläpitävän kunnan tai kuntayhtymän tilojen käyttäminen koulutus- ja tutkimustoimintaan.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan yliopistolla olisi oikeus käyttää perusterveydenhuollon toimintayksikön tiloja erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen sisältävänä terveyskeskuksessa suoritettavana yhdeksän kuukautta kestäväenä koulutusajana sen mukaan kuin siitä kunnan tai kuntayhtymän ja yliopiston kesken sovitaan.

1.3 Laki yksityisestä terveydenhuollosta

9 a §. *Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 kohta, jonka mukaan aluehallintovirastolle tehtävään kirjalliseen ilmoitukseen tulee sisältyä lääkärin

tai hammaslääkärin selvitys käytännön kokemuksesta.

Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimista on pidettävä vastuullisempänä kuin palvelussuhteessa toimimista työnantajan direktio-oikeuden alaisena. Potilasturvallisuuden kannalta on perusteltua vaatia selvitystä käytännön kokemuksesta lääkäriltä ja hammaslääkäriltä, jotka toimivat itsenäisenä ammatinharjoittajana.

1.4 Yliopistolaki

40 §. *Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteelliset suorittamisajat.* Pykälän toisen momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa tavoitteellinen suorittamisaika on kaksi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja viisi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettujen lainmuutosten johdosta muutettaisiin ammattihenkilöasetuksen 3, 3 a, 3 f ja 14 §:ää siten, että poistetaan viittaukset oikeuteen harjoittaa itsenäisesti ammattia. Asetuksen 5 §:ää, jossa säädetään perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta, muutettaisiin niin, että siinä säädettäisiin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen sijasta yleislääketieteen erityiskoulutuksesta. Lisäksi ammattihenkilöasetukseen lisättäisiin uusi 5 a §, jossa määriteltäisiin yleislääketieteen erityiskoulutuksen sisältö. Sisältö vastaisi nykyistä perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen sisältöä.

3 Voimaantulo

Lakimuutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2011. Yliopistolain muutos ehdotetaan kuitenkin tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2011. Voimaantulohetkellä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekiste-

riin Terhikkiin merkityt lääkärit, joilla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä toisen johdon ja valvonnan alaisena (nk. PTL-vaiheen lääkärit tai eurolääkärit) sekä laillistetut yleislääkärit merkitään ilman erillistä hakemusta rekisteriin laillistettuina lääkäreinä. Yleislääkärien osalta rekisteriin merkitään suoritettu yleislääketieteen erityiskoulutus tai sitä vastaava koulutus.

Hammaslääkäreiden osalta lakiin ehdotetaan siirtymäsäännöstä, jonka mukaan ennen ehdotetun lain voimaantuloa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin hammaslääkäreihin, joiden suorittama koulutus ei ole sisältänyt kuuden kuukauden pituista syventävää käytännön harjoittelua.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Suomen perustuslain 18 §:n mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Terveystieteiden ammattihenkilöiden laillistus- ja valvontajärjestelmä on yksi ammatin ja elinkeinon harjoittamisen vapautta rajoittavista järjestelmistä, jonka tarkoituksena on turvata terveydenhuollon palveluja käyttävien potilaiden oikeuksia sekä heidän terveyttään ja turvallisuuttaan. Terveystieteiden ammattiharjoittamista koskeissa säännöksissä tarkoitettujen ennako-

liset lupamenettelyt ovat välttämättömiä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi.

Terveystieteiden laissa 60 §:n 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lisäys siitä, että terveyskeskuskoulutusta suorittavalle olisi nimettävä ohjaaja, jonka on oltava palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään. Momentissa määriteltäisiin myös muita koulutuksen laadullisia kriteereitä, jotka olisivat edellytys valtion varoista suoritettavan korvauksen suorittamiselle kunnalle ja kuntayhtymälle sekä eräille muille tahoille.

Vaatus ohjaajan palvelussuhteesta kuntaan tai kuntayhtymään ei rajoita perustuslain mukaista ammatinharjoittamisen vapautta. Palvelussuhde on ainoastaan edellytys valtion korvauksen suorittamiselle eikä se vaikuta esimerkiksi yliopiston tekemään päätökseen koulutuksen hyväksymiseksi osaksi erikoislääkäritutkintoa. Ehdotus ei myöskään rajoita lääkärin oikeutta toimia erikoistuvan lääkärin ohjaajana. Terveystieteiden koulutuksen tarkoituksena on perehdyttää lääkäri terveyskeskustyön kautta koko perusterveydenhuollon kenttään. Ehdotus painottaa terveyskeskuskoulutuksen koulutuksellista luonnetta sekä koulutuksen jatkuvuuden ja suunnitelmallisen toteutumisen merkitystä.

Ehdotus täyttää perustuslain edellyttämät täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset. Näin ollen ehdotus voidaan säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

1.

Laki**terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 4, 6 ja 11 §, 24 a §:n 2 momentti ja 40 a §, sellaisina kuin niistä ovat 4, 6 ja 11 § laissa 1200/2007, 24 a §:n 2 momentti laissa 1550/2009 ja osaksi laissa 433/2010 sekä 40 a § laissa 46/2009, seuraavasti:

4 §

Oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta henkilölle, joka on suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin ammattiin johtavan peruskoulutuksen Suomessa, oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetun tutkinnon Suomessa.

Euroopan unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettu yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Oikeus harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia automaattisen tunnustamisen periaatteen nojalla

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Euroopan unioniin kuuluvan valtion (EU-valtio) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (ETA-valtion) kansalaiselle, joka on josakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin perustutkinnon.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä yhteisön tunnustamissäännöksissä mainituilla, Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on josakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa

myönnetty yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammatin harjoittamiseen.

Yhteisön tunnustamissäännöksillä tarkoitetaan tässä laissa ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/36/EY, jäljempänä *ammattipätevyysdirektiiviin*, sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien komission asetusten säännöksiä.

11 §

EU- tai ETA-valtion kansalaisen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suorittaman koulutuksen tunnustaminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut kyseiseen ammattiin johtavan, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetty mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetty mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa-

ja valvontaviraston hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetty mahdolliset muut pätevyysvaatimukset. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää vastaavasti hakemuksesta EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut EU- tai ETA-alueen ulkopuolella Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän koulutuksen, oikeuden käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Suomessa.

Sen estämättä, mitä 1—3 momentissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä tai oikeuden käyttää Suomessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suoritetun koulutuksen perusteella on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa myönnetty oikeus toimia asianomaisessa ammatissa edellyttäen, että henkilö on toiminut tässä ammatissa EU- tai ETA-valtiossa oikeuden myöntämisen jälkeen vähintään kolmen vuoden ajan. Oikeuden myöntämiseen sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään.

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus, tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta, tieto lääkärin suorittamasta yleislääketieteen erityiskoulutuksesta tai vastaavasta koulutuksesta, tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyydestä ja sen perusteena olevasta koulutuksesta sekä tieto siitä terveydenhuollon toimintayksiköstä, jossa sairaanhoitajalla on oikeus rajatusti määrätä lääkkeitä;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitettut tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyt opinnot suorittaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

---

40 a §

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoita sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneita koskevien tietojen ilmoittaminen

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian koulutusta antavien yliopistojen tulee ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädettyt opinnot suorittaneiden lääketie-

teen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoiden nimestä, henkilötunnuksesta, opintojen aloittamisajankohdasta ja suoritetuista opinnoista. Lääketieteen opiskelijoiden osalta tiedot tulee ilmoittaa erikseen neljään ensimmäiseen opintovuoteen ja erikseen viiteen ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot suorittaneista opiskelijoista.

Lääketieteen koulutusta antavien yliopistojen tulee ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneiden lääkäreiden nimestä ja henkilötunnuksesta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto merkitsee 24 a §:ssä tarkoitettuun rekisteriin muussa EU- tai ETA-valtiossa suoritetun yleislääketieteen erityiskoulutuksen tai sitä vastaavan koulutuksen suorittaneen lääkärin ilmoituksen perusteella. Ilmoituksen on sisällettävä tieto yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneen lääkärin nimestä, henkilötunnuksesta ja suoritetuista opinnoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain voimaantullessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston 24 a §:ssä tarkoitettuun terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt lääkärit, joilla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä lääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena merkitään ilman erillistä hakemusta rekisteriin laillistettuina lääkäreinä. Lain voimaan tullessa laillistetut yleislääkärit merkitään ilman erillistä hakemusta rekisteriin laillistettuina lääkäreinä, jotka ovat suorittaneet yleislääketieteen erityiskoulutuksen tai sitä vastaavan koulutuksen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin hammaslääkäreihin, joiden suorittama koulutus ei ole sisältänyt kuuden kuukauden pituista syventävää käytännön harjoittelua.

2.

Laki**terveydenhuoltolain 60 ja 65 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (/) 60 §:n 2 ja 3 momentti sekä
lisätään 65 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

60 §

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle

-----

Jos yliopisto käyttää lääkärin tai hammaslääkärin erikoistumiskoulutukseen muuta terveydenhuollon toimintayksikköä kuin yliopistollista sairaalaa, kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle tai muulle sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetylle palvelujen tuottajalle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yliopiston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Korvaus perustuu toteutuneisiin koulutuskuukausiin. Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvästä yhdeksän kuukauden kestoisesta terveyskeskuskoulutuksesta johtuvista kustannuksista suoritetaan valtion varoista korvaus vain, jos terveyskeskuskoulutuksessa on varmistettu kansanterveystyön sekä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon yhteistyön osaaminen. Terveyskeskuskoulutusta suorittavalle on lisäksi nimettävä ohjaaja, jonka tulee olla palvelussuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään ja jonka tulee varmistaa koulutuksen laatu ja kehittäminen. Terveyskeskuskoulutusta toteutetaan 8 §:n 3 momentissa tarkoitettun laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosuunnitelman mukaisesti.

Sairaanhoitopiiriä tai terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle sekä

Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 14 §:ssä tarkoitettua palvelusta, lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta annetun asetuksen (1435/1993) 4 §:ssä tarkoitettua koulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 6 §:ssä tarkoitettua laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitettua palvelusta siltä osin kuin se ylittää kuusi kuukautta, jollei Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua.

65 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja terveyskeskusta ylläpitävän kunnan tai kuntayhtymän tilojen käyttäminen koulutus- ja tutkimustoimintaan

-----

Yliopistolla on oikeus käyttää perusterveydenhuollon toimintayksikön tiloja erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvänä terveyskeskuksessa suoritettava-

na yhdeksän kuukautta kestävästä koulutusai-
kana sen mukaan kuin siitä kunnan tai kun-
tayhtymän ja yliopiston kesken sovitaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

_____

_____

3.

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 9 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 9 a §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 1549/2009, seuraavasti:

9 a §

*Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana
 toimimisesta*

Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toiminimi, jolla toimintaa harjoitetaan;
- 2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;

- 3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;
- 4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;
- 5) toiminnan aloittamispäivä;
- 6) lääkäriltä tai hammaslääkäriltä selvitys käytännön kokemuksesta

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

4.

Laki**yliopistolain 40 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 40 §:n 2 momentti seuraavasti:

40 §

*Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen
 tavoitteelliset suorittamisajat*

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on:

- 1) eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta;
- 2) lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja kuusi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;
- 3) hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi

korkeakoulututkinto, ja viisi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;

4) musiikin maisterin ja psykologian maisterin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta; ja

5) muuhun tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011. Lain 40 §:n 2 momentin 3 kohtaa sovelletaan 31 päivän heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaviin opiskelijoihin sekä niihin opintonsa aiemmin aloittaneisiin opiskelijoihin, jotka siirtyvät suorittamaan mainitun lainkohdan mukaista hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoa.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 4, 6 ja 11 §, 24 a §:n 2 momentti ja 40 a §,
 sellaisina kuin niistä ovat 4, 6 ja 11 § laissa 1200/2007, 24 a §:n 2 momentti laissa 1550/2009 ja osaksi laissa 433/2010 sekä 40 a § laissa 46/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Oikeus harjoittaa lääkärin, hammaslääkärin, erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta henkilölle, joka on suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin ammattiin johtavan peruskoulutuksen Suomessa, oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä *kyseistä ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitetussa terveydenhuollon toimintayksikössä tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 24 §:ssä tarkoitetussa sosiaalihuollon toimintayksikössä.*

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta henkilölle, joka on suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin ammattiin johtavan peruskoulutuksen Suomessa, oikeuden harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa yleislääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä lääkärille, joka on suorittanut lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen tai sitä vastaavan valtioneuvoston asetuksella säädetyn koulutuksen Suo-

Voimassa oleva laki

messa. Terveysturvakeskus myöntää vastaavasti hakemuksesta oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä hammaslääkärille, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksella säädetyn käytännön palvelun Suomessa.

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetun tutkinnon Suomessa.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetun tutkinnon Suomessa.

Euroopan unionin tunnustamissäännöksissä tarkoitettu yleislääketieteen erityiskoulutuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Oikeus harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia automaattisen tunnustamisen periaatteen nojalla

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä *kyseistä ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuna toimintayksikössä Euroopan unioniin kuuluvan valtion (EU-valtio) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (ETA-valtion) kansalaiselle, joka on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin perustutkinnon.*

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa yleislääkärin tai hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutusta vastaavan koulutuksen tai hammaslääkärinkoulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty yhteisön

6 §

Oikeus harjoittaa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia automaattisen tunnustamisen periaatteen nojalla

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkärin tai hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Euroopan unioniin kuuluvan valtion (EU-valtio) tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (ETA-valtion) kansalaiselle, joka on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa suorittanut lääkärin tai hammaslääkärin perustutkinnon.

tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi yleislääkäriin tai hammaslääkäriin ammatin harjoittamiseen itsenäisesti.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkäriin tai erikoishammaslääkäriin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä yhteisön tunnustamissäännöksissä mainituilla, Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi erikoislääkäriin tai erikoishammaslääkäriin ammatin harjoittamiseen.

Yhteisön tunnustamissäännöksillä tarkoitetaan tässä laissa ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/36/EY, jäljempänä *ammattipätevyysdirektiiviin*, sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien komission asetusten säännöksiä.

11 §

EU- tai ETA-valtion kansalaisen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suorittaman koulutuksen tunnustaminen

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkäriin tai hammaslääkäriin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä *kyseistä ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena 4 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toimintayksikössä* EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut kyseiseen ammattiin johtavan, oikeusturvakeskuksen hyväksymän koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkäriin tai erikoishammaslääkäriin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä yhteisön tunnustamissäännöksissä mainituilla, Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty yhteisön tunnustamissäännöksissä tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi erikoislääkäriin tai erikoishammaslääkäriin ammatin harjoittamiseen.

Yhteisön tunnustamissäännöksillä tarkoitetaan tässä laissa ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2005/36/EY, jäljempänä *ammattipätevyysdirektiiviin*, sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien komission asetusten säännöksiä.

11 §

EU- tai ETA-valtion kansalaisen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suorittaman koulutuksen tunnustaminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa lääkäriin tai hammaslääkäriin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut kyseiseen ammattiin johtavan, *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston* hyväksymän koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädetyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

set.

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa yleislääkärin ammattia *itsenäisesti* laillistettuna ammattihenkilönä 1 momentissa tarkoitetulle lääkäriille, joka on suorittanut 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen taikka joka on suorittanut EU- tai ETA-alueen ulkopuolella Terveysturvakeskuksen hyväksymän vastaavan koulutuksen. *Oikeusturvakeskus myöntää vastaavasti oikeuden harjoittaa itsenäisesti ammattia laillistettuna hammaslääkärinä Suomessa 1 momentissa tarkoitetulle hammaslääkäriille, joka on suorittanut 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun käytännön palvelun.*

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Terveysturvakeskuksen hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädettyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Terveysturvakeskus myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Terveysturvakeskuksen hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädettyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset. Terveysturvakeskus myöntää vastaavasti hakemuksesta EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut EU- tai ETA-alueen ulkopuolella Terveysturvakeskuksen hyväksymän koulutuksen, oikeuden käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Suomessa.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, Terveysturvakeskus

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa käytössä olevilla erikoisaloilla EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädettyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän vastaavan koulutuksen EU- tai ETA-alueen ulkopuolella ja joka on osoittanut täyttävänsä valtioneuvoston asetuksella säädettyt mahdolliset muut pätevyysvaatimukset. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto myöntää vastaavasti hakemuksesta EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, joka on suorittanut EU- tai ETA-alueen ulkopuolella Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymän koulutuksen, oikeuden käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä Suomessa.

Sen estämättä, mitä 1—3 momentissa säädetään, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja val-

myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä tai oikeuden käyttää Suomessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suoritettun koulutuksen perusteella on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa myönnetty oikeus toimia asianomaisessa ammatissa edellyttäen, että henkilö on toiminut tässä ammatissa EU- tai ETA-valtiossa oikeuden myöntämisen jälkeen vähintään kolmen vuoden ajan. Oikeuden myöntämiseen sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään.

vontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 4 §:ssä tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammattia laillistettuna ammattihenkilönä tai oikeuden käyttää Suomessa valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä EU- tai ETA-valtion kansalaiselle, jolle EU- tai ETA-alueen ulkopuolella suoritettun koulutuksen perusteella on jossakin muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa myönnetty oikeus toimia asianomaisessa ammatissa edellyttäen, että henkilö on toiminut tässä ammatissa EU- tai ETA-valtiossa oikeuden myöntämisen jälkeen vähintään kolmen vuoden ajan. Oikeuden myöntämiseen sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään.

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus, tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta, tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyydestä ja sen perusteena olevasta koulutuksesta sekä tieto siitä terveydenhuollon toimin-

24 a §

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1) terveydenhuollon ammattihenkilön nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, kotiosoite, ammatinharjoittamisoikeus ja sen rajoittaminen tai poistaminen, ammatinharjoittamislupa ja sen peruuttaminen samoin kuin oikeus käyttää terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä ja sen kieltäminen sekä tiedot ammatinharjoittamisoikeuden tai -luvan taikka nimikesuojauksen perusteena olevasta koulutuksesta;

2) Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston ratkaisu, jossa terveydenhuollon ammattihenkilön ammattitoiminnassa on todettu virheellisyyttä, laiminlyöntejä tai moitittavuutta sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- ja vankeusrangaistuksesta, viraltapanosta tai virantoimituksesta pidättämisestä;

3) yksilöintitunnus, tiedot erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin oikeudesta ja sen perusteena olevasta koulutuksesta, *tieto lääkärin suorittamasta yleislääketieteen erityiskoulutuksesta tai vastaavasta koulutuksesta*, tiedot terveydenhuollon ammattihenkilön

tayksiköstä, jossa sairaanhoitajalla on oikeus rajatusti määrätä lääkkeitä;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitetut tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suoritaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

erikoispätevyydestä ja sen perusteena olevasta koulutuksesta sekä tieto siitä terveydenhuollon toimintayksiköstä, jossa sairaanhoitajalla on oikeus rajatusti määrätä lääkkeitä;

4) lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi annetun lain (47/2009) 1 §:ssä tarkoitetut tiedot oikeudesta toimia merimieslääkärinä ja merimieslääkärioikeuksien myöntämisen perusteena olevasta koulutuksesta sekä merimieslääkärin työpaikka ja työpaikan yhteystiedot;

5) tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suoritaneen lääketieteen, hammaslääketieteen tai farmasian opiskelijan nimi, henkilötunnus, rekisteröintinumero, opintojen aloitusajankohta ja tiedot suoritetuista opinnoista.

40 a §

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoita koskevien tietojen ilmoittaminen

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian koulutusta antavien yliopistojen tulee ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suoritaneiden lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoiden nimestä, henkilötunnuksesta, opintojen aloittamisajankohdasta ja suoritetuista opinnoista. Lääketieteen opiskelijoiden osalta tiedot tulee ilmoittaa erikseen neljään ensimmäiseen opintovuoteen ja erikseen viiteen ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot suoritaneista opiskelijoista.

40 a §

*Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoita **sekä yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneita** koskevien tietojen ilmoittaminen*

Lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian koulutusta antavien yliopistojen tulee ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt opinnot suoritaneiden lääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opiskelijoiden nimestä, henkilötunnuksesta, opintojen aloittamisajankohdasta ja suoritetuista opinnoista. Lääketieteen opiskelijoiden osalta tiedot tulee ilmoittaa erikseen neljään ensimmäiseen opintovuoteen ja erikseen viiteen ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot suoritaneista opiskelijoista.

Lääketieteen koulutusta antavien yliopistojen tulee ilmoittaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tiedot tässä laissa ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneiden lääkäreiden nimestä ja henkilötunnuksesta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvonta-

virasto merkitsee 24 a §:ssä tarkoitettuun rekisteriin muussa EU- tai ETA-valtiossa suoritun yleislääketieteen erityiskoulutuksen tai sitä vastaavan koulutuksen suorittaneen lääkärin ilmoituksen perusteella. Ilmoituksen on sisällettävä tieto yleislääketieteen erityiskoulutuksen suorittaneen lääkärin nimestä, henkilötunnuksesta ja suoritetuista opinnoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Lain voimaantullessa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston 24 a §:ssä tarkoitettuun terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkityt lääkärit, joilla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä lääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutettun laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena merkitään ilman erillistä hakemusta rekisteriin laillistettuina lääkäreinä. Lain voimaan tullessa laillistetut yleislääkärit merkitään ilman erillistä hakemusta rekisteriin laillistettuina lääkäreinä, jotka ovat suorittaneet yleislääketieteen erityiskoulutuksen tai sitä vastaavan koulutuksen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olevia säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin hammaslääkäreihin, joiden suorittama koulutus ei ole sisältänyt kuuden kuukauden pituista syventävää käytännön harjoittelua.

2.

Laki**terveydenhuoltolain 60 ja 65 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (/) 60 §:n 2 ja 3 momentti sekä
lisätään 65 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

60 §

60 §

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle

Valtion korvaus koulutuksesta muulle terveydenhuollon toimintayksikölle kuin yliopistolliselle sairaalalle

Jos yliopisto käyttää lääkärin tai hammaslääkärin erikoistumiskoulutukseen muuta terveydenhuollon toimintayksikköä kuin yliopistollista sairaalaa, kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle tai muulle sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetyille palvelujen tuottajalle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yliopiston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Korvaus perustuu toteutuneisiin koulutuskuukausiin.

Jos yliopisto käyttää lääkärin tai hammaslääkärin erikoistumiskoulutukseen muuta terveydenhuollon toimintayksikköä kuin yliopistollista sairaalaa, kunnalle, kuntayhtymälle, valtion mielisairaalalle tai muulle sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetyille palvelujen tuottajalle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus yliopiston hyväksymän koulutusohjelman mukaisesta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Korvaus perustuu toteutuneisiin koulutuskuukausiin. *Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvästä yhdeksän kuukauden kestoisesta terveyskeskuskoulutuksesta johtuvista kustannuksista suoritetaan valtion varoista korvaus vain, jos terveyskeskuskoulutuksessa on varmistettu kansanterveystyön sekä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon yhteistyön osaaminen. Terveyskeskuskoulutusta suorittavalle on lisäksi nimettävä ohjaaja, jonka tulee olla palvelusuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään ja jonka tulee varmistaa koulutuksen laatu ja kehittäminen. Terveyskeskuskoulutusta toteutetaan 8 §:n 3 momentissa tarkoitetun laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden täytän-*

Sairaanhoitopiiriä tai terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 14 §:ssä tarkoitetusta palvelusta, lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta annetun asetuksen (1435/1993) 4 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 6 §:ssä tarkoitetusta laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta palvelusta johtuvista kustannuksista. Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitetusta palvelusta siltä osin kuin se ylittää kuusi kuukautta, jollei Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua.

töönpanosuunnitelman mukaisesti.

Sairaanhoitopiiriä tai terveyskeskusta ylläpitävälle kunnalle tai kuntayhtymälle sekä Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle suoritetaan valtion varoista laskennallisin perustein korvaus terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 14 §:ssä tarkoitetusta palvelusta, lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta annetun asetuksen (1435/1993) 4 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta, terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 6 §:ssä tarkoitetusta laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta ja siihen rinnastettavasta koulutuksesta *sekä hammaslääkärin peruskoulutukseen sisältyvästä syventävästä käytännön harjoittelusta johtuvista kustannuksista.* Korvaus perustuu koulutuksessa olevien ja koulutuskuukausien määrään. Korvausta ei kuitenkaan suoriteta terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 14 §:ssä tarkoitetusta palvelusta siltä osin kuin se ylittää kuusi kuukautta, jollei Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto edellytä tätä pidempää palvelua.

---

65 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilojen käyttäminen koulutus- ja tutkimustoimintaan

---

65 §

Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja terveyskeskusta ylläpitävän kunnan tai kuntayhtymän tilojen käyttäminen koulutus- ja tutkimustoimintaan

---

Yliopistolla on oikeus käyttää perusterveydenhuollon toimintayksikön tiloja erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen sisältyvänä terveyskeskuksessa suoritettavana yhdeksän kuukautta kestäväenä koulutusaikana sen mukaan kuin siitä kunnan tai kuntayhtymän ja yliopiston kesken sovitaan.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

3.

Laki**yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 9 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 9 a §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 1549/2009, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

9 a §

9 a §

*Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana
toimimisesta**Ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana
toimimisesta*

 Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toiminnimi, jolla toimintaa harjoitetaan;
  - 2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;
  - 3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;
  - 4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;
  - 5) toiminnan aloittamispäivä;
-

 Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) nimi, henkilötunnus, puhelinnumero ja muut yhteystiedot, koulutus ja nimi tai toiminnimi, jolla toimintaa harjoitetaan;
  - 2) annettavat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut sekä paikka, jossa palveluja annetaan;
  - 3) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin;
  - 4) potilasasiakirjojen säilyttämispaikka;
  - 5) toiminnan aloittamispäivä;
  - 6) *lääkäriltä tai hammaslääkäriltä selvitys käytännön kokemuksesta.*
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

4.

Laki**yliopistolain 40 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yliopistolain (558/2009) 40 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

40 §

40 §

*Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen
tavoitteelliset suorittamisajat*

*Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen
tavoitteelliset suorittamisajat*

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on:

- 1) eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta;
- 2) lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja kuusi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;
- 3) hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja viisi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;
- 4) musiikin maisterin ja psykologian maisterin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta; ja
- 5) muuhun tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta.

Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on:

- 1) eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta;
- 2) lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kolme lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja kuusi lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;
- 3) hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen kuuluu alempi korkeakoulututkinto, ja viisi ja puoli lukuvuotta, kun koulutukseen ei kuulu alempaa korkeakoulututkintoa;
- 4) musiikin maisterin ja psykologian maisterin tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi ja puoli lukuvuotta; ja
- 5) muuhun tutkintoon johtavassa koulutuksessa kaksi lukuvuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011. Lain 40 §:n 2 momentin 3 kohtaa sovelletaan 31 päivän heinäkuuta 2011 jälkeen opintonsa aloittaviin opiskelijoihin sekä niihin opintonsa aiemmin aloittaneisiin opiskelijoihin, jotka siirtyvät suorittamaan mainitun lainkohdan mukaista hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoa.